

SKERJINGAR Á ELDRAØKINUM

SEINKING

Heilsurøktarin Nina Dalsgaard reidir songina upp hjá Borghild, so gøtukonan sleppur at hvíla seg eftir døgverðan. Nú vaktinar eru styttaðar kemur arbeiði upp í røkur og búfólkini mugu bíða

Tung røkt

Klokkan er 8 og í Miðstovu er starvsfólkafundur.

Náttarvaktin, sum er einsamøll, er farin heim, og nú eru tey fimm røktarstarvsfólk til arbeiðis. Ein heilsuhjálpari, eitt hjálparfólk og trýggjar sjúkrasýtsrar, leiðandi sjúkrasysturin íroknað.

– Femja hevur ligið og rópt í ein tíma og Jógván fekk ikki sovið fyrri henni. Annars hava øll sovið, gera tær status yvir kvøldið og náttina.

– Askur var ordiliga illur í gjár. Hann skumpaði eitt av starvsfólkunum so illa, at hon datt á gólvið. Hann var púrasta svakur. Ordiliga ringur.

– Lý hevur eisini ligið og rópti. Hon rópar í svøvn. Tað kann koma av, at hon hevur ilt í beinum av blóðtøppinum,

hon fekk, gera tær støðuna upp.

Miðstova er tann røktar-tyngsta deildin á Lágargarði. Bert trý av 16 búfólkunum klára at ganga sjálvi. Tey flestu mugu hava hjálp at koma í og úr songini og koyri-stólinum. Fleiri mugu matast og hava hjálp til persónliga reingerð og røkt, sum tey leggja stóran dent á.

Her eru minnisveik fólk, sum ikki kenna tíð og stað. Sum viðhvørt hava hug at taka til rýmingar gjøgnum vindeyguni. Ella seta seg upp móti teirri hjálpanði hondini og bíta frá sær í maktarloysi.

Á einum stiga frá 0 til 20, har 0 eru búfólk, ið eru púra óhjálpin, er røktartygðin í Miðstovu máld til 4,2 í meðal. Tey flestu mugu hava hjálp við tí mesta, og tí er brúk fyri

hvørjum einasta starvsfólki.

– Normeringin er ásett eftir búfólkatali og ikki røktartygð. Verður nakar sjúk, kann eg ikki biðja um avloysara fyrr enn tveir dagar eru gingnir. Tað er eitt av sparitiltøkunum. Tá má eg so sjálf traðka til og taka eitt eykatørn við í røktini. Tað gongur so út yvir mínar fyrisitingarlugu uppgávur, sigur deildarsjúkrasystirnir Ruth, tá hon hevur funnið eina lítla løtu til pappírsarbeiði á skrivstovuni.

Hon hevur júst fingið álagt, at dokumentera neyvt hvussu nógv tíð tey brúka til tær ymsu uppgáurnar. Eisini hevur hon fingið boð um at vaktartalvan skal færast inn í telduskipanina.

– Okkara starvsfólkini hava eitt stórt forsorgar-

» Eg havi altíð droymt um at sleppa at arbeiða við menniskjum. Men tann dagin, eg noyðist at koyra fólk í song kl. 11, sigi eg upp. Tað er óvirðiligt og skomm

NINA DALSGAARD, HEILSURØKTARI

gen og vit fáa so ótrúliga nógv aftur frá búfólkunum. Men vit fáa tað akkurát at ganga sum er, og eg spyrji bara hvussu leingi afturat tað kann halda fram upp á hendan mátan. Sjálf eri eg upp á vegin, avdúkar Ruth, áðrenn hon knappliga loypur avstað, at hjálpa einum gomlum manni, sum er strandaðuruttanfyri skrivstovuna við einum gongustativi.

Sum fluga í fløsku

Í Lavalon, sum ein av trimum búdeildum á røktarheiminum Tjarnargarði, er ein dúlig stákan í køkinum, sum liggur mitt í felags uppihaldsrúminum.

Tað er farið um døgverðatið og hjá røktarstarvsfólkunum skal arbeiðsdagurin við eini nýggjari og skerdari vaktarmanning standa sína roynd.

Vaktin, sum plagdi at mæta kl. 8 mætir ikki fyrr enn klokkan 9, og tann sum plagdi at fara kl. 14 fer nú kl. 13. Tað er sostatt bara millum 9 og 13, at tey eru trý starvsfólk um 12 búfólk.

Nú, og tað sum eftir er av

degnum, eru tær tvær einigar um røktina.

– Oy, her liggur nógv á láni. Eg havi ikki fingið rudda kømørini enn, blæsir Nina Dalsgaard, heilsurøktari, meðan hon tekur av borðinum og setir í maskinuna.

Morgunin er farin við at hjálpa búfólkum upp, fáa teimum morgunmat og gera tey klár til dagin.

Aftaná døgverða plaga fleiri av búfólkunum at hvíla seg á kømørinum, men so leingi sengurnar ikki eru skiftar, sleppa tey ikki at leggja seg. Og onkrastaðni situr ein kona framvegis og bíða eftir at Nina skal hampa henni hárið eftir at hon var í brúsu í morgun.

Hetta er fyrstu ferð, at Nina er møtt á vakt kl. 9. Og tað merkist, nú klokkan er farin av eitt og tær knappliga bert ert tvær einigar. Tað ger ikki støðan lættari, at onnur av konunum, sum starvast í køkinum, er sjúk, og at køkurin tí hevur brúk fyri eykahjálp.

Við borðendan situr Jónas, sum nýliga er fluttur inn,

og bíðar so tolin, tá hini eru farin frá borðinum.

Undir liðini á honum situr pappageykurin Jákup í einum búi og rópar "Halló", men gamli maðurin sigur einki.

– Hevur Jónas fingið døgverða, vil ein hava at vita.

– Nei. Vit mugu geva honum, og tað tekur sína tíð, verður svarað.

Arbeiði um at koma upp í røkur.

Gunnvá Eysturoy, sum arbeiðir í køkinum, hevði frí klokkan 13. Nú er óvist nær hon sleppur heim.

– Ja, eg hevði frí klokkan eitt, men eg veit ikki nær eg sleppi heim. Rosinukakan stendur í ovninum. Her skal gerast klárt til millummála og til náttura. Vit renna og eru sum fluga í fløsku, sigur hon og peikar á rugbreyðini sum liggja á arbeiðsborðinum og bíða.

– Hetta er ein keðilig støða. Hetta kunnu tey ikki gera móti okkara eldru borgarum, sigur Gunnvá avgjørd og gevur politikarunum eina skolu.

– Teir burdu sloppið á ver-

TRIVNAÐUR

Jógván lesur avisir. Honum tørvar avbjóðingar, sum verða truplar at uppfylla, nú skerjingar verða gjørdar.